

LEEFBAARHEID EN TOERISME

INTEGRALE ANALYSE GEMEENTE VEERE

BIJLAGE 1

ANALYSE TOERISTISCHE DRUK

Bouwsteen: toeristische druk gemeente Veere

Inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Toeristische parameters, omvang alle facetten	2
2.1	Verblijfstoerisme	2
2.2	Dagtoerisme	10
2.3	Economische belang toerisme	11
3	Toeristische druk: intensiteit, dichtheid en ruimtegebruik	12
3.1	Bezoekersintensiteit	12
3.2	Bezoekersdichtheid	14
3.3	Ruimtegebruik	15
4	Trends en ontwikkeling in de omvang	16
4.1	Terugblik	16
4.2	Vooruitblik	17
5	DNA bestemming	19
5.1	Gemeente Veere	19
5.2	Provincie Zeeland	19
5.3	Bijlage 1 Kaartmateriaal spreiding aanbod verblijfsaccommodaties	20
5.4	Bijlage 2 Tabel met cijfers voor berekening intensiteit en dichtheid	25
5.5	Bijlage 3 Kaartmateriaal spreiding aanbod bedrijfsmatige en particuliere verblijfsaccommodaties	27
5.6	Bijlage 4 Definitiekader verblijfsaccommodaties gemeente Veere	28

1 Inleiding

In deze paragraaf beschrijven we de omvang van het toerisme in Veere op het huidige moment. We maken dus een 'foto van 2019'. We kijken hierbij naar vraag en aanbod van het verblijfs- en dagtoerisme. Van het zakelijk toerisme zijn (op gemeenteniveau) geen cijfers beschikbaar. We hebben hierbij vooral gebruik gemaakt van de meeste recente cijfers van het Kenniscentrum Kusttoerisme. Uiteraard is ook gebruikt gemaakt van andere bronnen, zoals het CBS.

In deze 'bouwsteen' toeristische druk schetsen we allereerst een overzicht van de belangrijkste toeristische parameters, die een overzicht geven van de omvang van het toerisme in de gemeente Veere (hoofdstuk 2). Vervolgens vertalen we die naar parameters die de toeristische druk weergeven, te weten de intensiteit en de dichtheid (hoofdstuk 3). Tevens gaan we in op de trends en ontwikkelingen (hoofdstuk 4). Tot slot besteden we aandacht aan het DNA van de bestemming, omdat dit mede van invloed is op het toeristische karakter en de draagkracht voor (groeidend) toerisme (hoofdstuk 5).

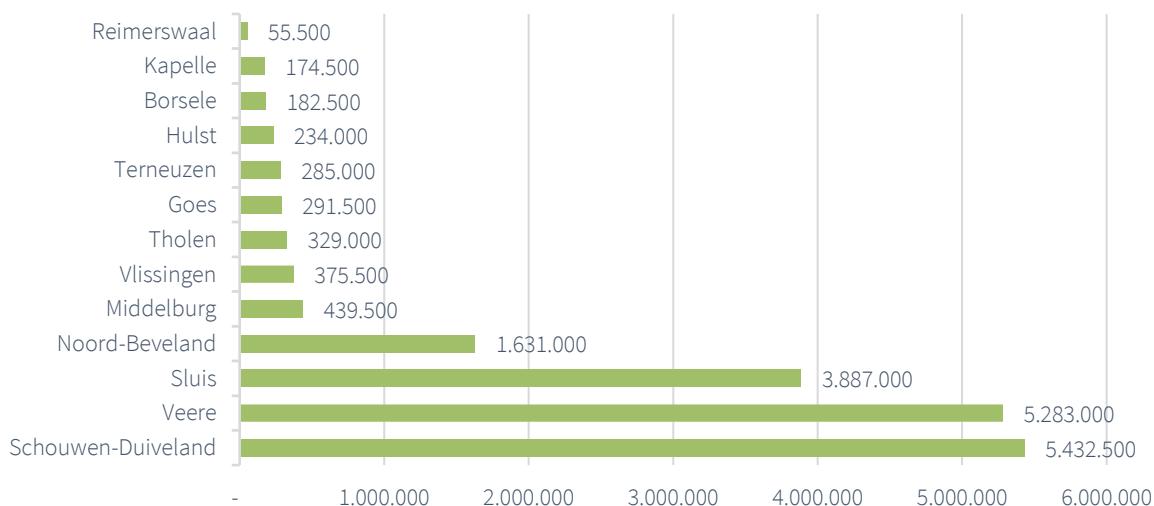
2 Toeristische parameters, omvang alle facetten

2.1 Verblijfstoerisme

2.1.1 Vraag

- Veere staat op de tweede plaats (van alle Zeeuwse gemeenten) als het gaat om de omvang van het aantal overnachtingen. Dit betreft 5,28 miljoen overnachtingen en is 28% het totaal¹. Zie figuur 2.1 hieronder.
- In de omliggende gemeenten, Vlissingen, Middelburg en Noord-Beveland, is de omvang van het aantal toeristen ook significant.

Figuur 2.1. Spreiding van het aantal toeristische overnachtingen in Zeeuwse gemeenten, 2018

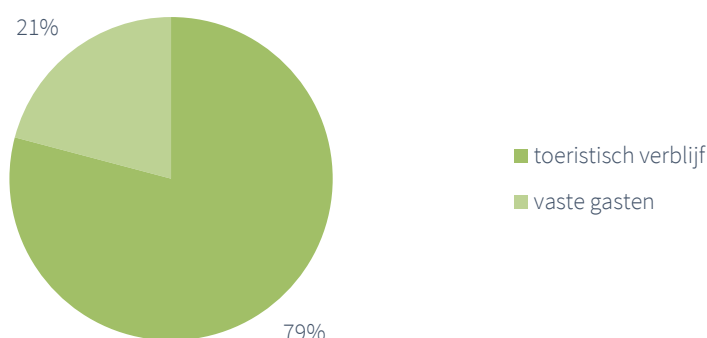
Bron: Kenniscentrum Kusttoerisme 2018, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

¹ Bron: Kerncijfers vrijetijdseconomie Zeeland 2018. Kenniscentrum Kusttoerisme.

Let op: Het Kenniscentrum Kusttoerisme berekend het aantal overnachtingen aan de hand van de toeristenbelasting administratie. Het aantal overnachtingen wijkt hierdoor af van het aantal overnachtingen die het CBS berekend.

- In de gemeente Veere is het aantal overnachtingen onderverdeeld in ongeveer vier-vijfde *toeristisch* verblijf en één-vijfde *vaste gasten*³, zie figuur 2.3.

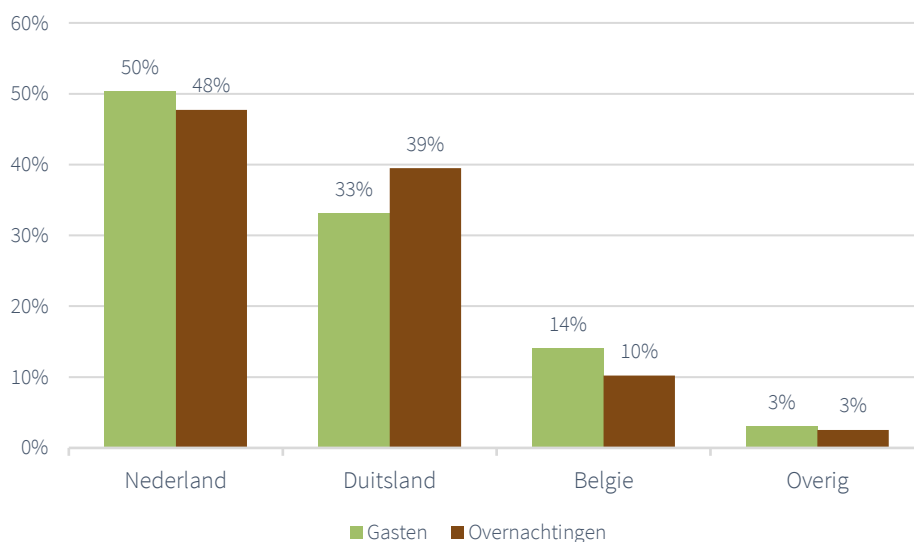
Figuur 2.3 Verdeling tussen vaste en toeristische gasten, gemeente Veere, 2018

Bron: Kenniscentrum Kusttoerisme, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

- In de provincie Zeeland komen de meeste gasten uit Nederland en Duitsland³, zie figuur 2.4. De verdeling naar herkomstland is voor toeristische en vaste gasten nagenoeg hetzelfde.
- Duitsers hebben de langste gemiddelde verblijfsduur¹: Nederlanders verblijven gemiddeld 3,8 nachten in Zeeland, Duitsers 5,0 nachten, Belgen en gasten uit ‘overige’ landen ongeveer 3,1 nachten.
- Duitsers zijn door hun langere gemiddelde verblijf verantwoordelijk voor 39% van het aantal overnachtingen in Zeeland, Nederlanders voor 48% van het aantal overnachtingen.
- Voor zowel Nederland, België als Duitsland is de gemiddelde verblijfsduur de afgelopen vijf jaar vrijwel gelijk gebleven.

Figuur 2.4 Aantal vaste en toeristische gasten, provincie Zeeland, 2018

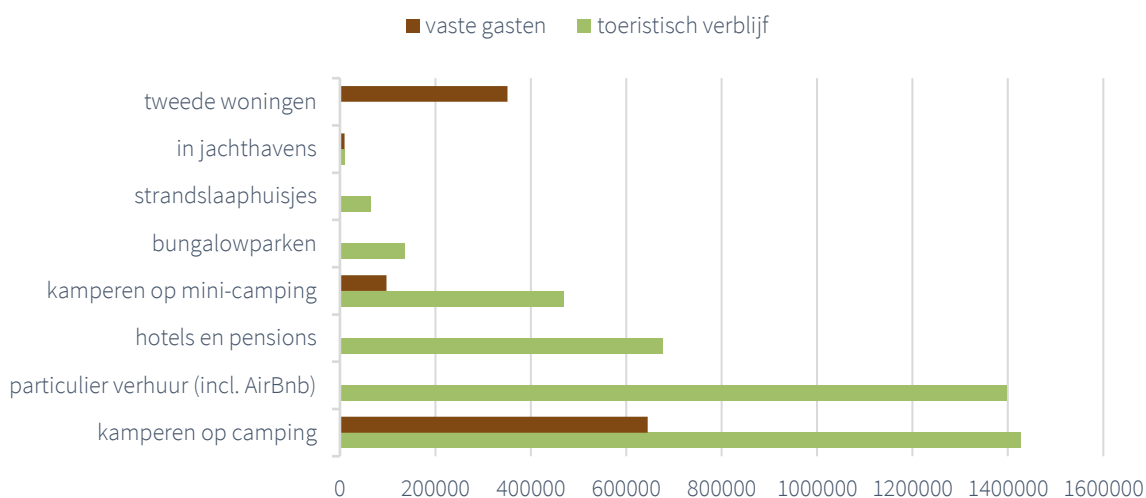

Bron: CBS 2018, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

³ Bron: Toerisme in de gemeente Veere. Omvang en economisch belang 2016 – 2017 – 2018. Kenniscentrum Kusttoerisme. 2019. Let op. De verdeling toeristisch vs. vaste gasten is gebaseerd op CBS cijfers en niet op de toeristenbelastingcijfers.

- In de gemeente Veere vinden binnen het *toeristische* verblijf de meeste overnachtingen plaats op campings en via particulier verhuur. Onder *vaste* gasten vinden de meeste overnachtingen plaats op vaste standplaatsen op campings en tweede woningen³, zie figuur 2.5 hieronder.

Figuur 2.5 Aantal vaste en toeristische overnachtingen naar type accommodatie, gemeente Veere, 2018

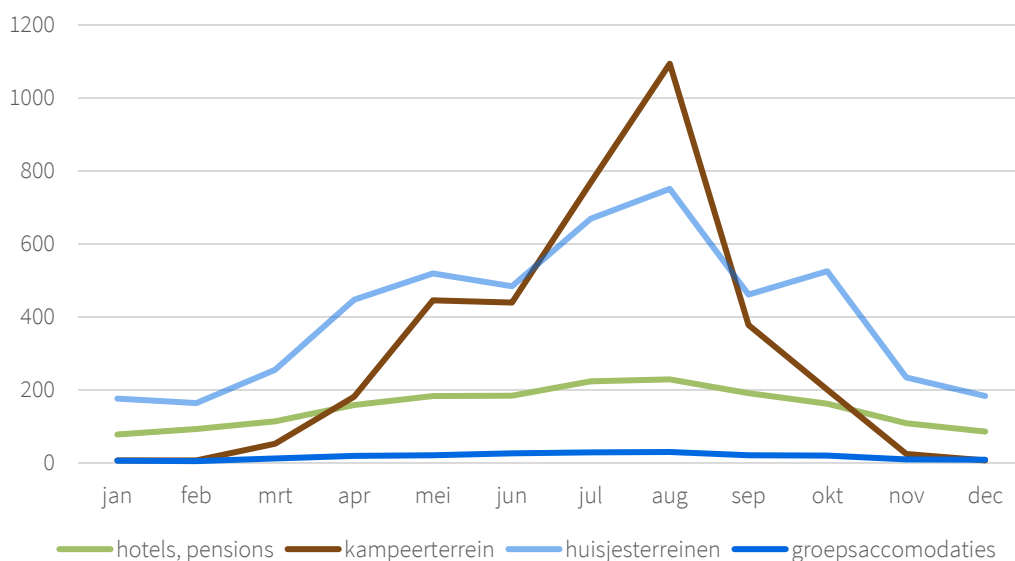

Bron: Kenniscentrum Kusttoerisme 2019, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

Als we kijken naar de spreiding dan zien we het volgende, zie ook figuur 2.6:

- De meeste overnachtingen vinden (logischerwijs) plaats in de twee zomervakantiemaanden: 36% van de overnachtingen op jaarbasis vindt plaats in juli en augustus.
- Hotels, pensions en groepsaccommodaties laten een min of meer stabiele spreiding zien over het jaar. Alhoewel er geen cijfers bekend zijn, verwachten we dat het particuliere verhuur ook stabielere spreiding over het jaar zal laten zien.
- Huisjesterreinen en vooral kampeerterreinen kennen een piek in een breder seizoen, namelijk de maanden mei/juni tot en met oktober.

Figuur 2.6 Spreiding van het aantal toeristische overnachtingen per type accommodatie Provincie Zeeland, 2018

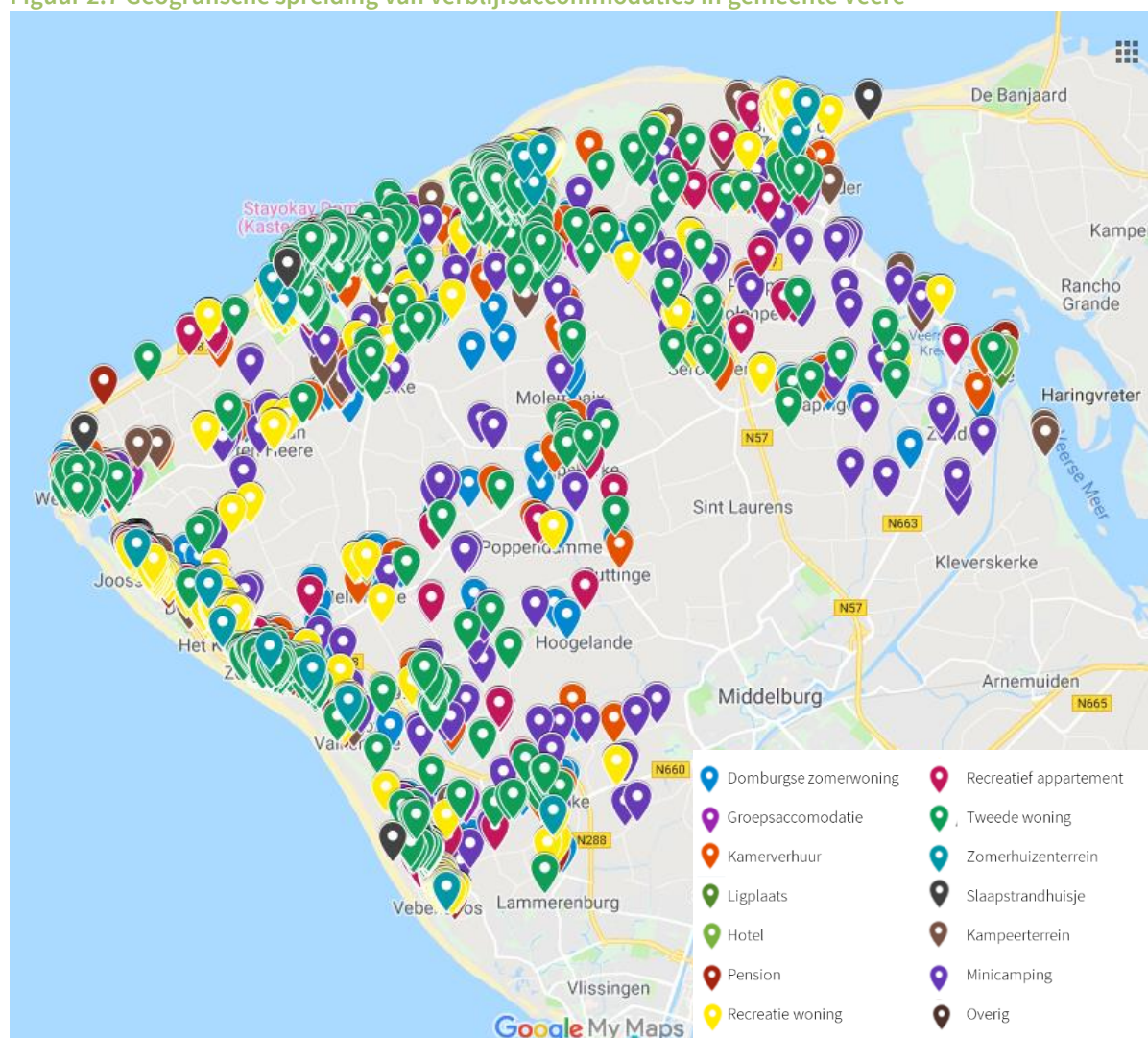
Bron: CBS 2018, bewerkt door het Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

2.1.2 Aanbod

Zie bijlage 4 voor het definitiekader van verblijfsaccommodaties van de gemeente Veere.

- Er zijn ruim 5,6 duizend verblijfsaccommodaties bekend bij de gemeente Veere, die tezamen ruim 73,2 duizend slaapplekken aanbieden, zie tabel 2.2 en 2.3⁴.
- De meeste accommodaties (adressen) zijn van het type 'recreatiewoning'. De meeste slaapplekken zijn van het type kampeerterreinen. Pension en groepsaccommodaties bieden de minste slaapplekken aan.
- De kernen Oostkapelle, Zoutelande en Domburg hebben de meeste accommodaties (adressen) én bieden ook de meeste slaapplekken aan, respectievelijk 11.972, 10.263 en 9.690 slaapplekken (16%, 14% en 13% van het totaal). Grijskerke en Gapinge herbergen slechts een klein aandeel van het aantal slaapplekken, samen nog geen 2% van het totaal.
- De geografische spreiding van de verblijfsaccommodaties is weergegeven in onderstaande kaart. In bijlage 1 is per accommodatie de geografische spreiding weergegeven en zie ook deze [online kaart](#).

Figuur 2.7 Geografische spreiding van verblijfsaccommodaties in gemeente Veere

Bron: Gemeente Veere, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd in My Google Maps

⁴ Bron: Aanbodinventarisatie verblijfsaccommodaties gemeente Veere. Gemeente Veere, beschikbaar gesteld op 01-08-2019.

Tabel 2.2 Overzicht aantallen adressen per accommodatietype per kern, gemeente Veere op datum 16-08-2019

	Kampeerterein	Recreatiewoning	Minicamping	Tweede woning	Recreatief appartement	Hotel	Domburgse zomerwoning	Ligplaats	Kamerverhuur	Slaapstrandhuisje	Groepsaccommodatie	Pension	TOTAAL
Oostkapelle	6	543	17	254	69	6	64	-	51	-	8	1	1.019
Zoutelande	3	707	10	119	188	15	129	-	63	-	1	-	1.235
Domburg	1	381	8	236	185	14	169	-	121	2	1	11	1.129
Westkapelle	6	196	5	38	270	5	66	-	50	1	3	2	642
Vrouwenpolder	6	320	18	15	123	3	21	-	27	3	3	-	539
Koudekerke	2	210	22	105	75	5	30	-	28	1	9	-	487
Aagtekerke	3	18	20	19	1	2	31	-	25	-	-	-	119
Biggekerke	1	93	15	32	12	1	23	-	11	-	2	-	190
Veere	3	8	8	3	5	3	5	5	7	-	2	1	50
Serooskerke	1	22	14	11	9	-	7	-	10	-	-	1	75
Meliskerke	-	8	10	3	4	-	11	-	4	-	1	1	42
Grijpskerke	-	5	7	16	11	-	10	-	9	-	-	-	58
Gapinge	-	3	8	7	-	-	5	-	4	-	-	-	27
TOTAAL	32	2.514	162	858	952	54	571	5	410	7	30	17	5.612

Bron: Gemeente Veere, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

Tabel 2.3 Overzicht aantallen slaappleatsen per accommodatietype per kern, gemeente Veere op datum 16-08-2019

	Kampeerterein	Recreatiewoning	Minicamping	Tweede woning	Recreatief appartement	Hotel	Domburgse zomerwoning	Ligplaats	Kamerverhuur	Slaapstrandhuisje	Groepsaccommodatie	Pension	TOTAAL
Oostkapelle	5.081	2.752	1.089	1.620	357	305	223	-	187	-	300	60	11.974
Zoutelande	2.222	4.092	837	767	877	784	431	-	211	-	42	-	10.263
Domburg	1.803	2.441	482	1.512	892	911	577	-	411	202	12	447	9.690
Westkapelle	5.370	1.113	350	248	1.187	490	229	-	158	88	61	36	9.330
Vrouwenpolder	4.136	1.936	1.106	99	571	151	78	-	96	235	54	-	8.462
Koudekerke	2.361	1.261	1.517	665	350	422	111	-	90	820	135	-	7.732
Aagtekerke	2.604	118	1.092	125	16	23	118	-	76	-	-	-	4.172
Biggekerke	1.374	400	1.257	199	82	4	82	-	39	-	44	-	3.480
Veere	518	33	450	19	22	49	17	1.937	56	-	60	10	3.171
Serooskerke	1.677	145	910	70	54	-	27	-	41	-	-	10	2.933
Meliskerke	-	50	697	19	14	-	33	-	10	-	15	36	874
Grijpskerke	-	27	469	102	66	-	37	-	23	-	-	-	724
Gapinge	-	-	346	45	13	-	17	-	10	-	-	-	431
TOTAAL	27.145	14.369	10.600	5.490	4.500	3.139	1.979	1.937	1.409	1.345	723	599	73.234

Bron: Gemeente Veere, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

- Als we kijken naar de verhouding verblijfsaccommodaties die bedrijfsmatig worden geëxploiteerd en de accommodaties die particulier worden geëxploiteerd, dan zien we dat bedrijfsmatige geëxploiteerde verblijfsaccommodaties om grootschalige(re) bedrijven gaat, want 9% van het aantal adressen is verantwoordelijk voor 63% van het aantal slaapplekken⁵. Voor de geografische spreiding zie bijlage 3.

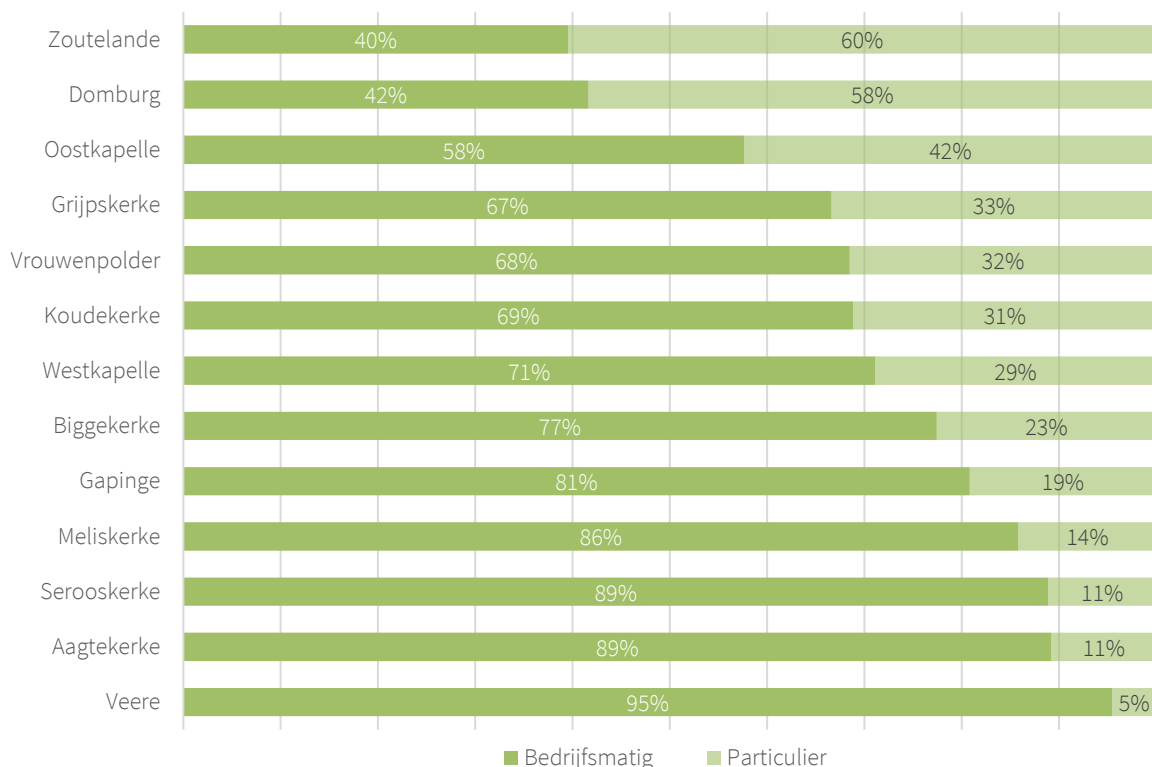
Tabel 2.4 Verhouding adressen, eenheden en slaapplekken tussen bedrijfsmatig en particulier geëxploiteerde verblijfsaccommodaties

	Adressen	Verdeling (%)	Eenheden	Verdeling (%)	Slaapplekken	Verdeling (%)
Bedrijfsmatig	497	9%	13.044	71%	46.381	62%
Particulier	5.115	91%	5.427	29%	26.849	38%

Bron: Gemeente Veere, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

- Als we inzoomen op de verschillende kernen van de gemeente Veere, dan zien we dat de kern Veere 95% bedrijfsmatig geëxploiteerde slaapplekken heeft en 5% particuliere, zie figuur 2.8. Dat komt doordat het aanbod in Veere vooral uit ligplaatsen bestaat, zie tabel 2.2. Zoutelande heeft de minst bedrijfsmatig geëxploiteerde slaapplekken, namelijk 40%, dat komt door het aantal recreatiewoningen.

Figuur 2.8 Percentuele verdeling van het aantal slaapplekken in de Veerse kernen, onderverdeeld naar bedrijfsmatig en particulier geëxploiteerd

Bron: Gemeente Veere, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

⁵ Bron: Aanbodinventarisatie verblijfsaccommodaties gemeente Veere. Gemeente Veere, beschikbaar gesteld op 01-08-2019. Accommodaties die vallen onder bedrijfsmatige exploitatie zijn kampeerterreinen, minicampings, hotels, ligplaatsen, slaapstrandhuisjes, groepsaccommodaties, pension en 20% van recreatief appartementen. Onder particulier exploitatie vallen recreatiewoningen, tweede woningen, 80% van recreatief appartementen, Domburgse zomerwoning en kamerverhuur.

AirBnB

- Het aantal overnachtingen van online verhuurplatforms, zoals AirBnB, Homeaway en Wimdu, is sinds 2014 exponentieel gegroeid, van 500 in 2014 naar ruim 1 miljoen in 2018, voor de provincie Zeeland. De gemeente Veere is koploper binnen de provincie met 302 duizend overnachtingen en 596 eenheden. In Amsterdam zet de populariteit van AirBnB de leefbaarheid onder druk. Het Kenniscentrum Kusttoerisme geeft echter aan dat nadere analyse moet uitwijzen of het gaat om nieuw aanbod of om een nieuw verkoopkanaal voor bestaand aanbod.

2.2 Dagtoerisme

2.2.1 Vraag

In totaal zijn in 2016 ruim 3,4 miljoen vrijetijdsactiviteiten ondernomen in de gemeente Veere⁶.

- Daarvan ging het om bijna 2,8 miljoen dagbezoeken. Het kan zijn dat één persoon meerdere bezoeken heeft gedaan. Het is dus niet bekend om hoeveel dagtoeristen het gaat. Bij ongeveer 46% van de dagbezoeken is geparkeerd binnen de bebouwde kom, en bij ongeveer 54% buiten de bebouwde kom.
- Inwoners van de gemeente Veere ondernamen in 2016 ruim 670.000 recreatieve activiteiten in de *eigen* gemeente. Activiteiten in andere gemeenten zijn hier niet meegenomen. Onder inwoners is buitenrecreatie het meest populair.
- In 2019 zijn er winkelpassantentellingen uitgevoerd in de gemeente Veere door Locatus. In zes kernen zijn op twee dagen passantentellingen gedaan in de centra van Domburg, Oostkapelle, Veere, Vrouwenpolder, Westkapelle en Zoutelande. In tabel 2.5 is te zien op welke tellocatie het hoogste dagtotaal is geteld.
- Uit de winkelpassantentellingen blijkt dat zondag 11 augustus in de meeste kernen drukker was dan op zondag 4 augustus. Op de drukste dag was het wisselend bewolkt en 20 graden, op zondag 4 augustus was het zonnig en 24 graden. In Domburg en Zoutelande zijn de meeste winkelpassanten geteld.

Tabel 2.5 Overzicht van de tellocatie met het hoogste dagtotaal op de twee teldagen

Kern	Hoogste dagtotaal 4 augustus	Tellocatie	Hoogste dagtotaal 11 augustus	Tellocatie
Domburg	10.400	Ooststraat 9	14.000	Ooststraat 9
Oostkapelle	2.100	Dorpsstraat 3	2.100	Dorpsstraat 3
Veere	6.100	Kaai 27	7.400	Kaai 27
Vrouwenpolder	4.100	Dorpsdijk 32	2.800	Dorpsdijk 32
Westkapelle	1.700	A Callandplein 2	5.400	A Callandplein 2
Zoutelande	9.500	Langstraat 19	10.900	Langstraat 19

2.2.2 Aanbod

Er zijn geen specifieke cijfers beschikbaar over het aantal dagrecreatieve voorzieningen en evenementen.

⁶ Bron: Toerisme in de gemeente Veere. Omvang en economisch belang 2014-2015-2016. Kenniscentrum Kusttoerisme.

Let op: Het berekenen van het aantal activiteiten van dagtoeristen is gebaseerd op het aantal parkeertransacties. Het aantal activiteiten van eigen inwoners op basis van CVTO cijfers.

2.3 Economische belang toerisme

- De bestedingen⁷ van verblijfstoeristen (toeristische en vaste gasten) in de gemeente Veere zijn tussen 2016 en 2018 gegroeid met 14%: van 168 miljoen in 2016 naar 191 miljoen in 2018.
- Bestedingen gemaakt door dagtoeristen (exclusief eigen inwoners) waren in 2016 ruim 50 miljoen euro³. Van 2018 zijn geen cijfers beschikbaar.
- De toegevoegde waarde van toerisme (exclusief bestedingen van eigen inwoners) is ook met 14% gegroeid tussen 2016 en 2018: van 68 miljoen euro in 2016 tot 77 miljoen euro in 2018³.
- Het verblijfstoerisme levert 2.182 banen op (in 2018)³. Deze banen omvatten ook een groot aantal deeltijdbanen, omgerekend staat dit gelijk aan 1.324 FTE.
- In 2018 telde de gemeente in totaal 8.900 banen (LISA, 2018)³. Verblijfstoerisme genereert dus ongeveer één op de vier banen in Veere (25%) en is daarmee verreweg de grootste banenmotor binnen de gemeente. Een vergelijking met een andere grote 'werkgever' in Veere: de sector detailhandel biedt werk aan 1.020 personen, er zijn 850 banen in de sector gezondheids- en welzijnszorg, en de sector landbouw & visserij houdt 750 personen aan het werk⁸.

⁷ Bron: Toerisme in de gemeente Veere. Omvang en economisch belang 2014-2015-2016. Kenniscentrum Kusttoerisme. De bestedingen van toeristen omvatten alle bestedingen die de toerist doet tijdens het bezoek aan de gemeente Veere. Dit zijn dus overnachtingskosten, maar ook andere bestedingen aan activiteiten tijdens het verblijf zoals horecabezoek.

⁸ Bron: Toerisme in de gemeente Veere. Omvang en economisch belang 2014-2015-2016. Kenniscentrum Kusttoerisme. De berekening van de economische impact vindt plaats met behulp van een input-outputmodel (IO-model), dat vervolgens laat zien in welke sectoren de effecten van elke bestede euro terecht komen, uitgedrukt toegevoegde waarde en werkgelegenheid.

3 Toeristische druk: intensiteit, dichtheid en ruimtegebruik

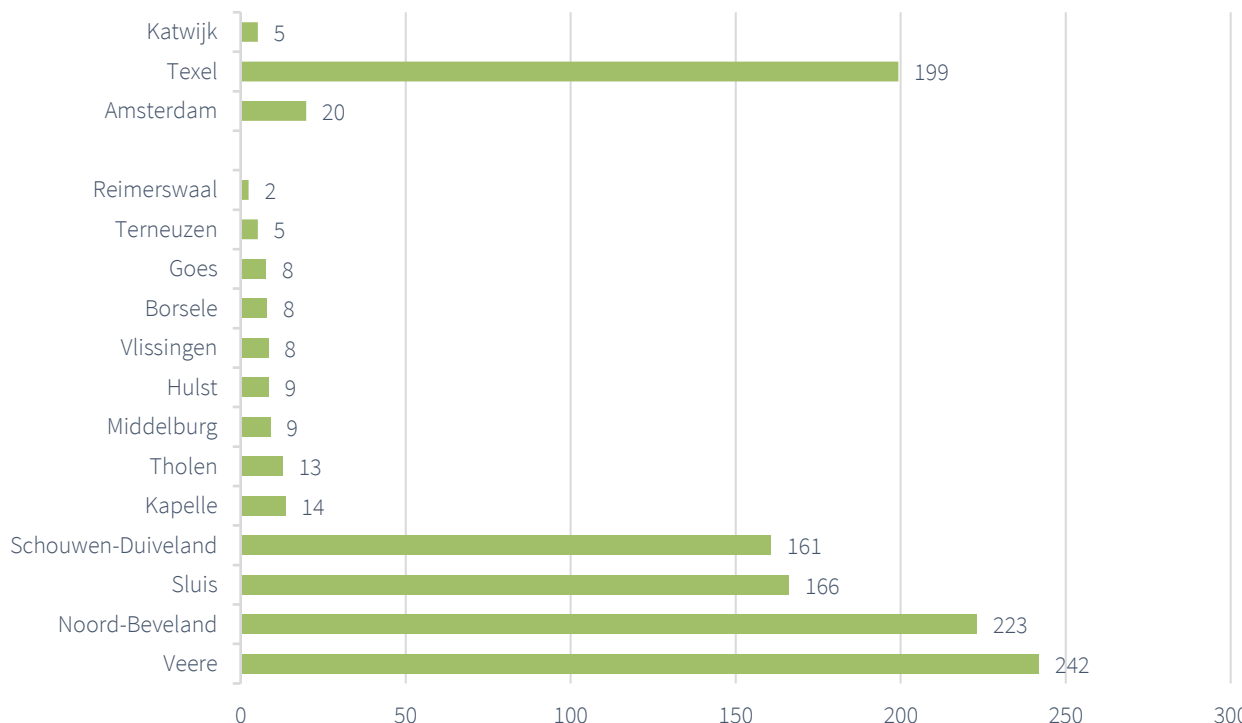
In dit hoofdstuk kijken we naar de toeristische druk. Toeristische druk geeft namelijk meer informatie dan alleen de cijfers qua omvang. Wat betekent het dat er in de gemeente Veere ruim 5,2 overnachtingen per jaar zijn? Is dat veel of weinig? In dit hoofdstuk proberen we de toeristische parameters, beschreven in hoofdstuk 2, in context te plaatsen. Toeristische druk geeft informatie over de aanwezigheid van bezoekers en de invloed van hun activiteiten op een bestemming. De mate van druk hangt samen met bezoekersintensiteit (aantallen bezoekers of overnachtingen per inwoner), bezoekersdichtheid (aantallen bezoekers of overnachtingen per hectare) en het gedrag van de bezoekers (gebruik van ruimte en voorzieningen, sociaal gedrag).

3.1 Bezoekersintensiteit

Verblifsrecreatie

- De bezoekersintensiteit voor de gehele gemeente Veere is 242 overnachtingen per inwoner per jaar, en heeft daarmee de hoogste bezoekersintensiteit van de provincie Zeeland. In de gemeenten Noord-Beveland, Sluis en Schouwen-Duiveland is de bezoekersintensiteit eveneens hoog⁹, zie figuur 3.1.
- In figuur 3.1 is ook duidelijk te zien dat er qua intensiteit een groot verschil is met de overige gemeenten in de provincie Zeeland.
- Vergeleken met andere gemeenten zien we dat Veere qua intensiteit vergelijkbaar is met de gemeente Texel, en dat de intensiteit in Amsterdam en Katwijk veel lager is⁸.

Figuur 3.1 Overzicht bezoekersintensiteit van Zeeuwse gemeenten en drie andere gemeenten

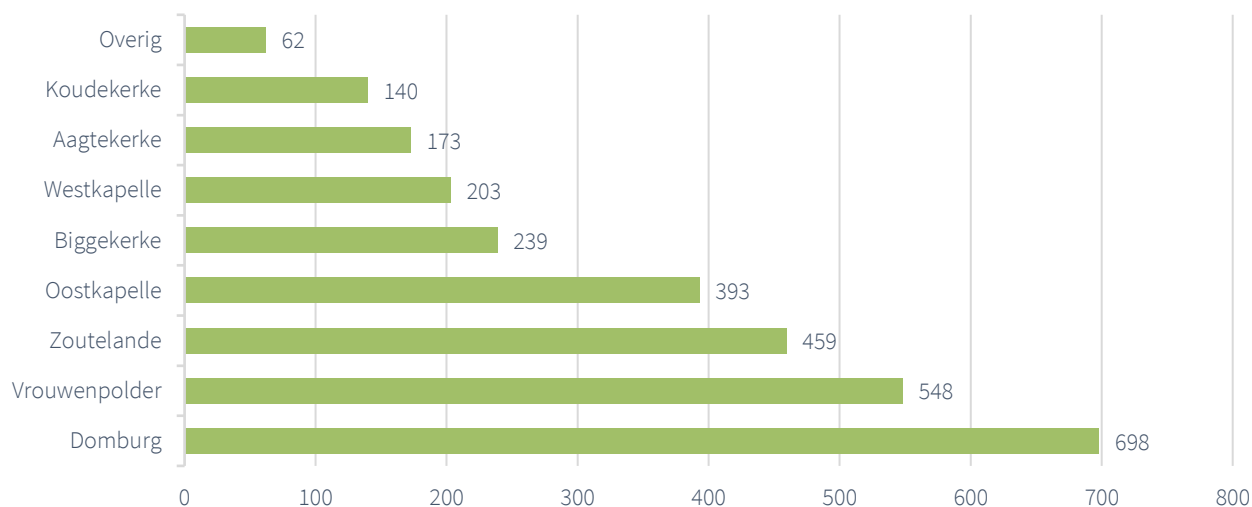

Bron: Verschillende bronnen, zie bijlage 2, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

⁹ Zie toelichtende tabel in bijlage 2.

- Binnen de gemeente Veere is de bezoekersintensiteit van Domburg het hoogst, namelijk 698 overnachtingen per inwoner per jaar, zie figuur 3.2⁸.

Figuur 3.2 Overzicht bezoekersintensiteit van de kernen van gemeente Veere

Bron: CBS 2018 en Kenniscentrum Kusttoerisme 2018, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

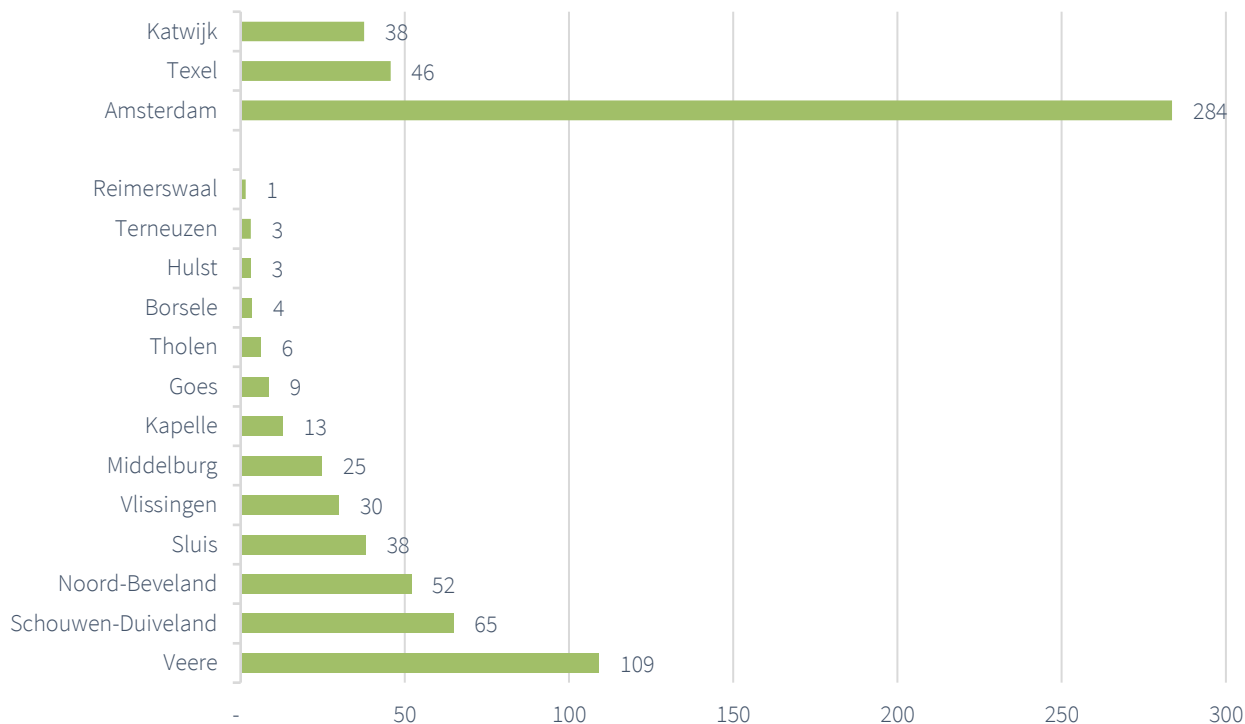
Dagrecreatie

Op het gebied van dagrecreatie is bekend dat er 2.795.500 dagbezoeken waren in 2016 in de gemeente Veere. Van recentere jaren of op kernniveau zijn geen cijfers beschikbaar. Dat geeft een intensiteit van 128 dagbezoeken per inwoner per jaar.

3.2 Bezoekersdichtheid

- De bezoekersdichtheid voor de gemeente Veere is 109 overnachtingen per km² per dag, en is daarmee koploper binnen de provincie, zie figuur 3.3.
- Ter vergelijking: de bezoekersdichtheid van Amsterdam is ruim twee keer zo groot⁸.

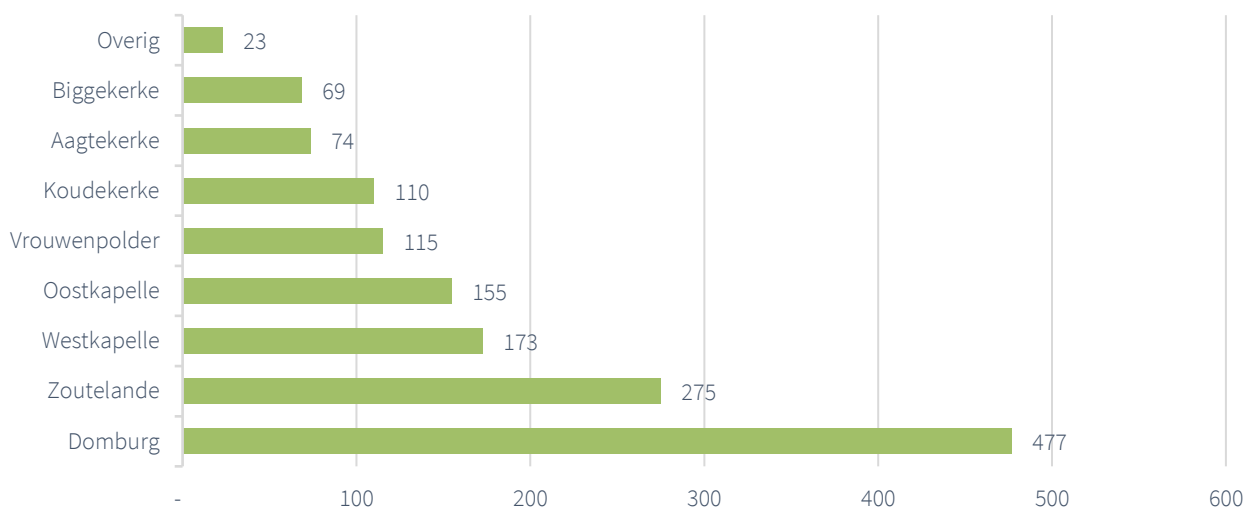
Figuur 3.3 Overzicht bezoekersdichtheid van Zeeuwse gemeenten en drie andere gemeenten

Bron: Verschillende bronnen, zie bijlage 2, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

- Binnen de gemeente Veere is de bezoekersintensiteit van Domburg het hoogst, namelijk 477 overnachtingen per km² per dag, zie figuur 3.4.

Figuur 3.4 Overzicht bezoekersdichtheid van de kernen van gemeente Veere

Bron: CBS 2018 en Kenniscentrum Kusttoerisme 2018, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

3.3 Ruimtegebruik

Het merendeel van de toeristen en dagbezoekers komt naar Zeeland voor het strand. Ook (wandelen) in de natuur en het bezoeken van plaatsen als Domburg, Veere en Zoutelande zijn populair.

De top vijf van activiteiten tijdens een *toeristische vakantie* in Walcheren¹⁰ zijn een bezoek aan:

1. Strand (69%)
2. Bezienswaardige gebouwen en plaatsen (34%)
3. Natuurreserveaat, natuurgebied (22%)
4. Museum / oudheidkamer (13%)
5. Folkloristisch evenement (10%)

De top vijf van belangrijkste uitstapjes in Zeeland zijn (bezoekers en inwoners samen)¹¹:

1. Recreëren (strandbezoek, zonnen, luieren, barbecueën, picknicken e.d.)
2. Wandeling voor plezier
3. Winkelen in binnenstad (funshoppen)
4. Uit eten (lunchen, dineren etc. in een horecagelegenheid)
5. Op terras zitten

Let op: De top 5 van toeristen kan niet vergeleken worden met de top 5 aan uitstapjes, omdat er gebruik wordt gemaakt van een andere indeling en manier van berekenen.

Als we kijken naar de belangrijkste activiteiten van toeristen en dagbezoekers en de ligging van het aanbod, dan wordt duidelijk dat veel verblijf en dagrecreatie geclusterd is langs de kust en strandplaatsen.

¹⁰ Bron: CVO vakantiejaar 2018. Beschikbaar gesteld door Kenniscentrum Kusttoerisme.

¹¹ Bron: CVTO 2019. Beschikbaar gesteld door Kenniscentrum Kusttoerisme.

4 Trends en ontwikkeling in de omvang

4.1 Terugblik

- Het aantal overnachtingen in de gemeente Veere is tussen 2014 en 2018 gestegen met 20%, namelijk van 4,4 miljoen naar 5,2 miljoen overnachtingen, zie tabel 4.1. Dat staat gelijk aan een jaarlijkse groei van ongeveer 4,7%. Het gaat om overnachtingen door zowel binnen- als buitenlandse toeristen, zowel toeristische als vaste gasten.
- In tabel 4.1 is te zien dat:
 - Bij toeristisch verblijf alle accommodatietypen, behalve jachthavens, een groei van het aantal overnachtingen laat zien. Het aantal overnachtingen op bungalowparken is zelfs spectaculair toegenomen met meer dan 189%;
 - Onder vaste gasten is bij kamperen nagenoeg geen verandering in het aantal overnachtingen. Het aantal overnachtingen in tweede woningen is wel afgenomen.
 - Bij de jachthavens is een daling van het aantal toeristische overnachtingen te zien, terwijl de overnachtingen van vaste gasten bij jachthavens toeneemt. Het lijkt er op dat toeristische overnachtingen naar vast zijn gegaan;

Tabel 4.1 Ontwikkeling overnachtingen in gemeente Veere tussen 2014 en 2018

	2014	2015	2016	2017	2018	2018 t.o.v. 2014
Toeristisch verblijf						
Kamperen camping	1.152.000	1.211.800	1.257.700	1.281.200	1.426.100	24%
Kamperen mini-camping	391.900	602.400	47.100	434.900	468.400	20%
Hotels en pensions	602.400	620.500	618.200	658.300	676.100	12%
Bungalowparken	47.100	59.000	86.400	114.600	136.300	189%
Particulier (incl. AirBnB)	989.700	1.078.500	1.150.900	1.260.300	1.397.900	41%
Jachthavens	13.700	12.900	11.100	15.100	10.200	-26%
Strandslaaphuisjes	35.700	34.000	68.200	65.800	65.100	82%
Vaste gasten						
Kamperen camping	642.900	630.600	619.500	632.300	645.200	0%
Kamperen mini-camping	97.300	98.100	103.800	99.300	97.300	0%
Jachthavens	7.800	8.400	11.000	11.400	9.600	23%
Tweede woning	414.900	423.700	427.800	356.600	351.400	-15%
Overnachtingen totaal	4.395.400	4.612.600	4.789.800	4.929.800	5.283.600	20%

Bron: Kenniscentrum Kusttoerisme, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

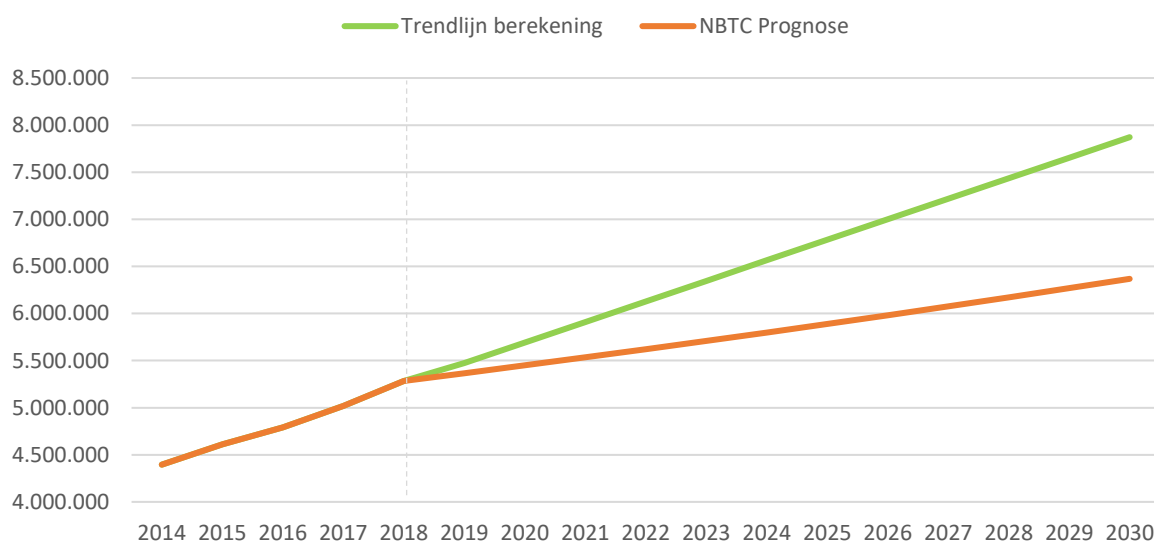
- Voor het dagtoerisme in de gemeente Veere zijn te weinig cijfers bekend om een trend te kunnen waarnemen. Wel weten we dat er in de gemeente Veere in 2015 3,3 miljoen activiteiten waren en in 2016 3,5 miljoen activiteiten, een groei van 5,5%. In de gehele provincie Zeeland is tussen 2015 en 2018 een groei van 20% waargenomen van het aantal uitstapjes.

4.2 Vooruitblik

We kunnen op twee manieren een inschatting maken van de groei van het verblijfstoerisme in het jaar 2030, namelijk door middel van een trendlijnberekening op basis van de huidige groei, of op basis van de prognoses van het NBTC. Aan beide methoden zitten wat 'haken en ogen', zie tekst op de volgende bladzijde.

- Volgens de trendlijnberekening kunnen we een groei verwachten van in totaal 49% tussen 2018 en 2030. In 2030 kunnen er dan ruim 7,8 miljoen overnachtingen worden verwacht. Dit komt neer op een jaarlijkse groei van ongeveer 3,7%.
- Volgens de NBTC prognose kunnen we een groei verwachten van in totaal 21% tussen 2018 en 2030. In 2030 kunnen er dan bijna 6,4 miljoen overnachtingen worden verwacht. Dit komt neer op een jaarlijkse groei van ongeveer 2,3%.
- Conclusie: het aantal overnachtingen zal tussen 2018 en 2030 groeien met een range tussen de 21% en 49%, ofwel een stijging tussen de 1 miljoen en 2,6 miljoen overnachtingen, zie figuur 4.1.

Figuur 4.1 Ontwikkeling en prognose overnachtingen in gemeente Veere op basis van twee methoden

Bron: Kenniscentrum Kusttoerisme en NBTC, bewerkt door Bureau voor Ruimte & Vrije Tijd

Aandachtspunten voor berekenen van groei verblijfstoerisme voor de gemeente Veere

Betreft methode 1: trendlijnberekening

Deze berekening wordt gedaan door de huidige groei in de gemeente Veere door te zetten aan de hand van een trendlijn op basis van bestaande cijfers. *Echter*, deze trendlijn is gebaseerd op slechts vijf meetpunten, zie tabel 3.3, en dat wordt gezien als een te geringe basis voor het maken van deze berekening.

Betreft methode 2: NBTC prognoses

Bij deze berekening passen we de prognoses zoals het NBTC ze hanteert toe op de bestaande cijfers. Het NBTC hanteert 2% voor de binnenlands toeristische markt en 1,2% voor de buitenlandse toeristische markt specifiek voor de kustgebieden. We moeten voor deze berekeningen echter twee aannames doen, die de betrouwbaarheid wellicht verkleinen:

- Ten eerste moet onderscheid gemaakt worden tussen binnenlandse en buitenlandse toerisme. Op basis van het SLA 2018 is die verhouding 45% binnenlandse gasten en 55% buitenlandse gasten voor de gehele provincie Zeeland. Cijfers op gemeente niveau zijn niet voor handen, dus we hanteren deze verhouding ook voor de gemeente Veere.
- Ten tweede zijn de NBTC prognoses gebaseerd op het aantal *gasten*, en voor de gemeente Veere is het aantal *overnachtingen* bekend. We doen de aanname dat de prognoses voor het aantal gasten in de toekomst óók van toepassing zijn op het aantal overnachtingen. Dit is echter geen zekerheid, want verblijfsduur is van vele zaken afhankelijk, denk aan herkomstland, economische situatie, aanbod, etc.

5 DNA bestemming

5.1 Gemeente Veere

In 2010 hebben de gemeente Veere en de provincie Zeeland samen met inwoners, ondernemers, organisaties en culturele instellingen het 'DNA van Veere' vastgelegd ([bron](#)). In deze publicatie staat: "Veere is een gebied met 13 kernen, elk vol eigenheid en karakter. Karakters die onmogelijk te stapelen zijn, maar die je in elkaars verlengde moet zien. Dan krijgen ze samen, maar ook ieder voor zich, extra waarde. De kustplaatsen, met elk hun eigen aanbod en publiek, vormen in samenhang met de authentieke, meer ambachtelijke kerkringdorpen een bijzonder geheel. De dertien kernen worden van elkaar gescheiden én met elkaar verbonden. Door telkens weer een ander ogende polder of natuurlandschap. Dat maakt Veere een afwisselende gemeente, met veel 'couleur locale'."

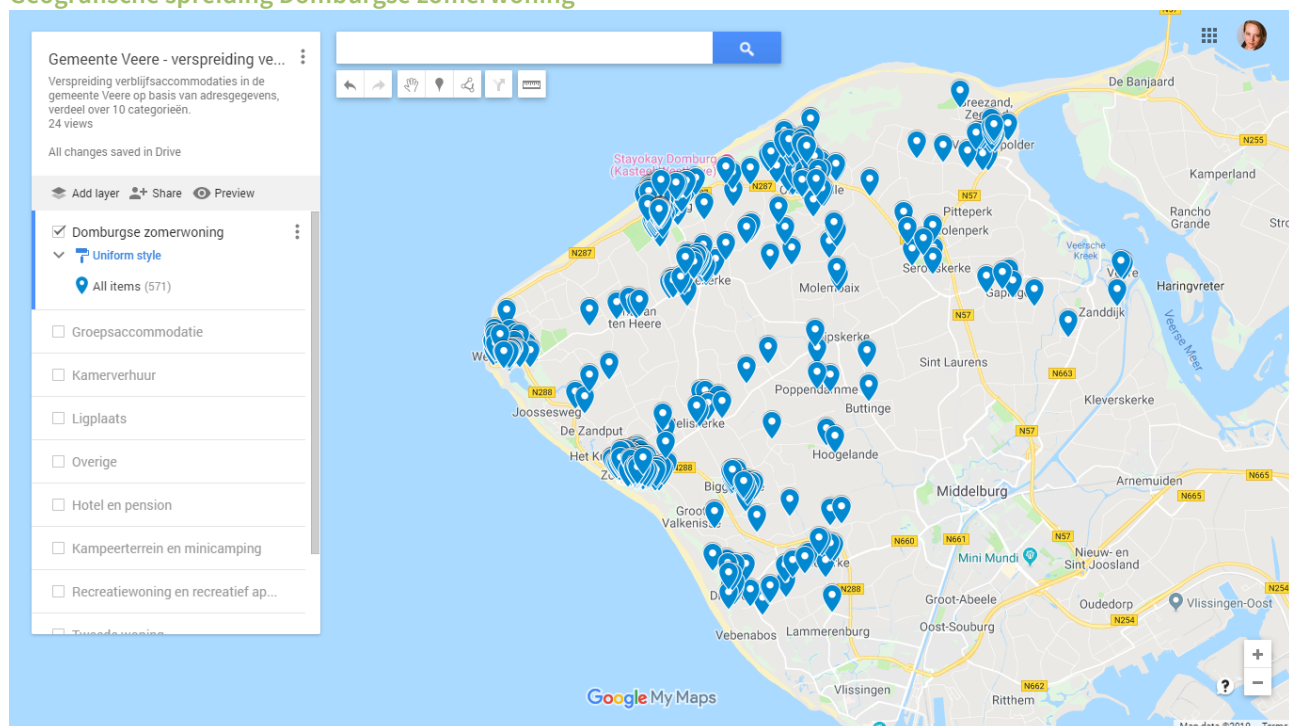
5.2 Provincie Zeeland

In 2010 hebben de gemeente Veere en de provincie Zeeland samen met inwoners, ondernemers, organisaties en culturele instellingen het 'DNA van Veere' vastgelegd ([bron](#)). In deze publicatie staat over Zeeland: "Als we het hebben over de identiteit, de essentie van Zeeland, dan heeft dat letterlijk alles te maken met zee en land. De woorden die samen onze provincienaam vormen, symboliseren de twee zielen in één borst. De zeecultuur en de landcultuur. Het ruwe, ongepolijste en het zachte. De zee is ruig, onstuimig en uitdagend. En staat symbool voor de dynamische, ondernemende en innovatieve kant van Zeeland. Het land is puur, mooi en divers. En staat symbool voor de nuchtere, betrouwbare en authentieke kant van Zeeland. In die twee kanten van Zeeland, de rust en de dynamiek, brengen we graag wat meer samenhang. Want juist die wisselwerking tussen zee en land maakt Zeeland zo bijzonder."

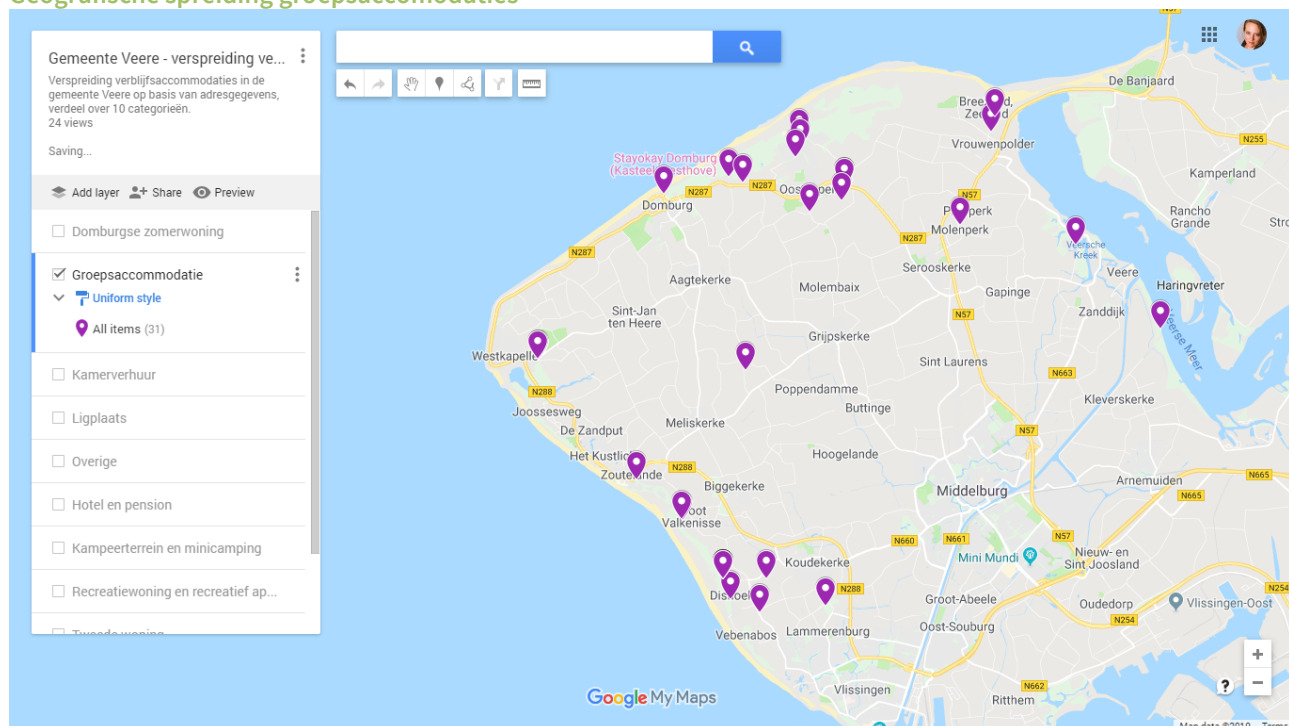

5.3 Bijlage 1 Kaartmateriaal spreiding aanbod verblijfsaccommodaties

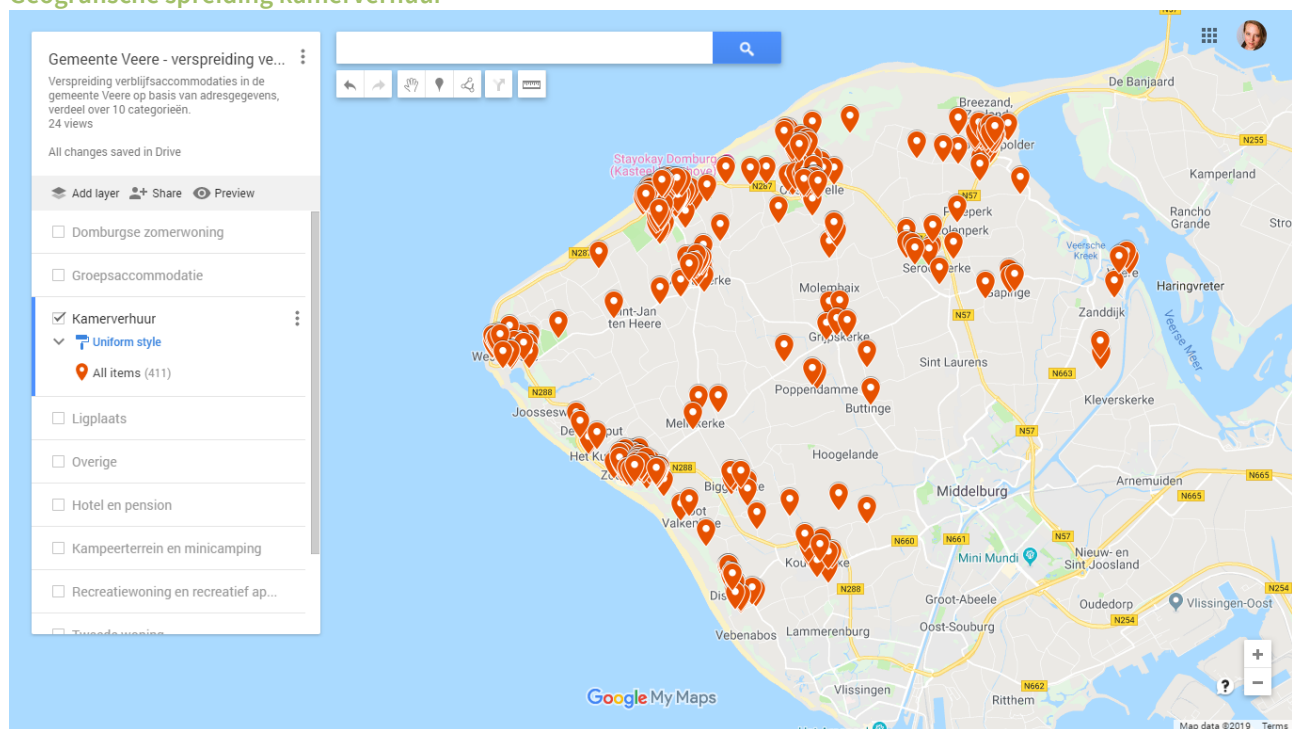
Geografische spreiding Domburgse zomerwoning

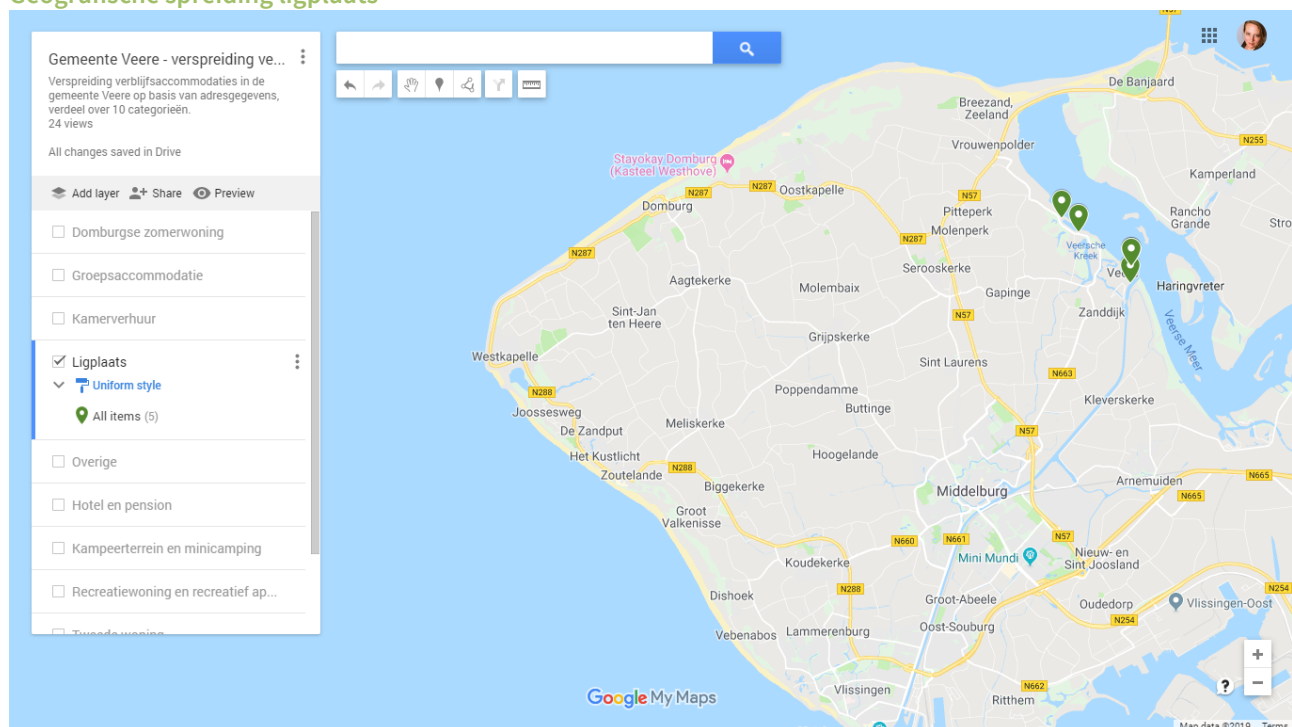
Geografische spreiding groepsaccommodaties

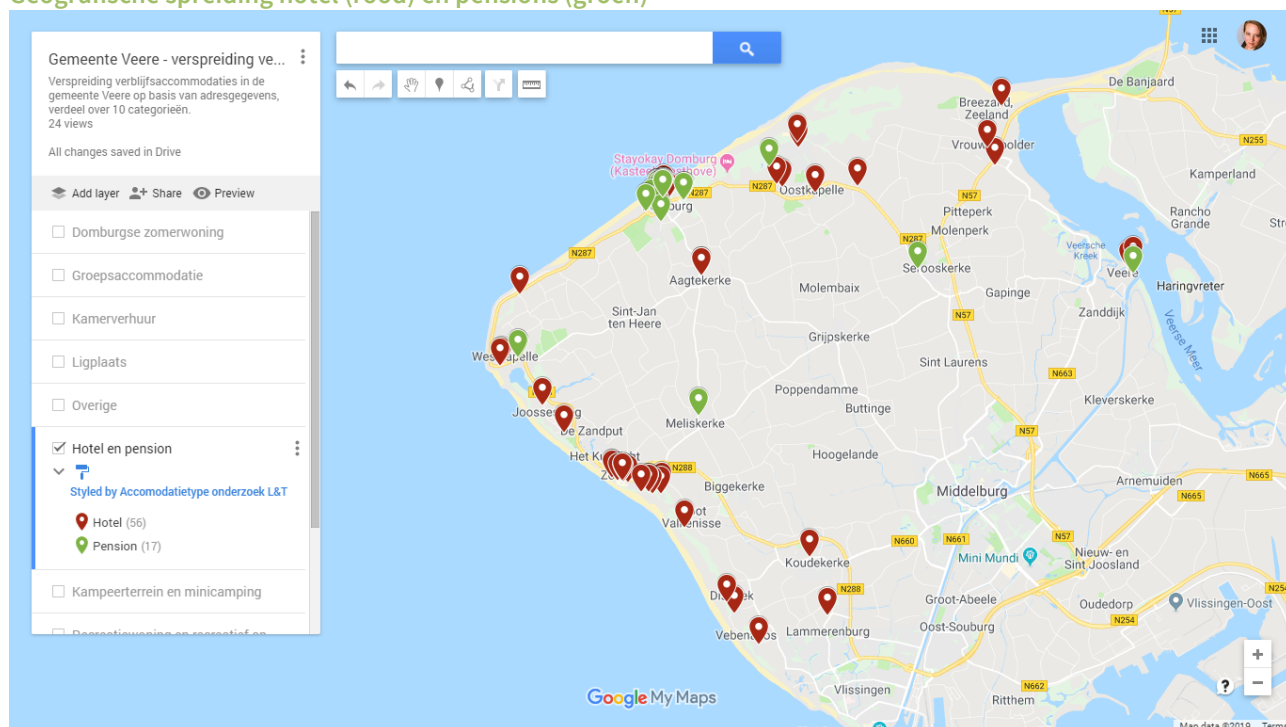
Geografische spreiding kamerverhuur

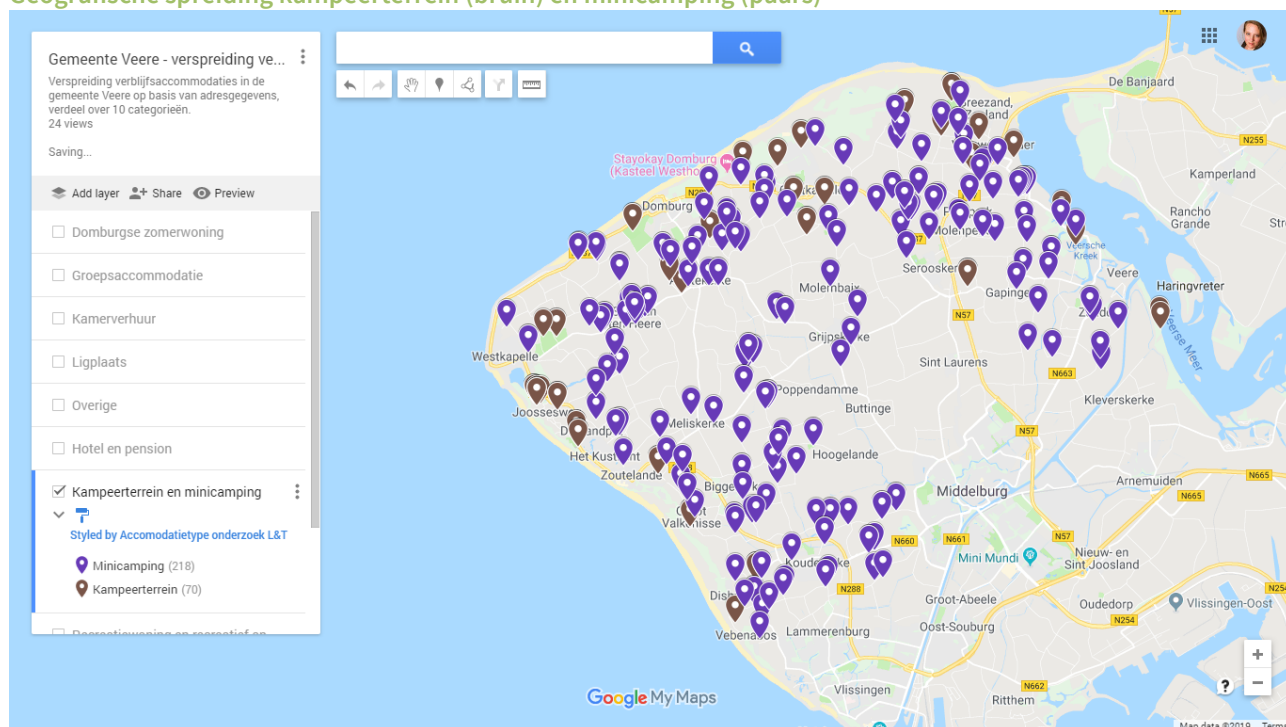
Geografische spreiding ligplaats

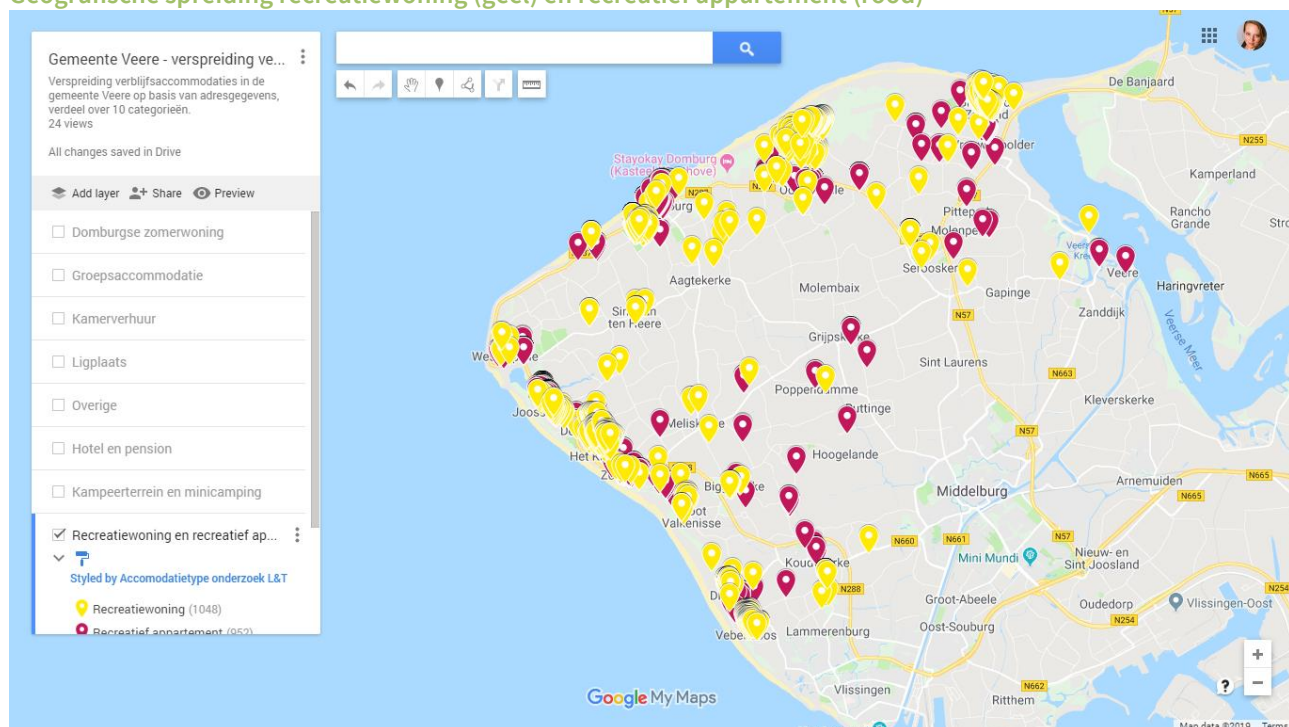
Geografische spreiding hotel (rood) en pensions (groen)

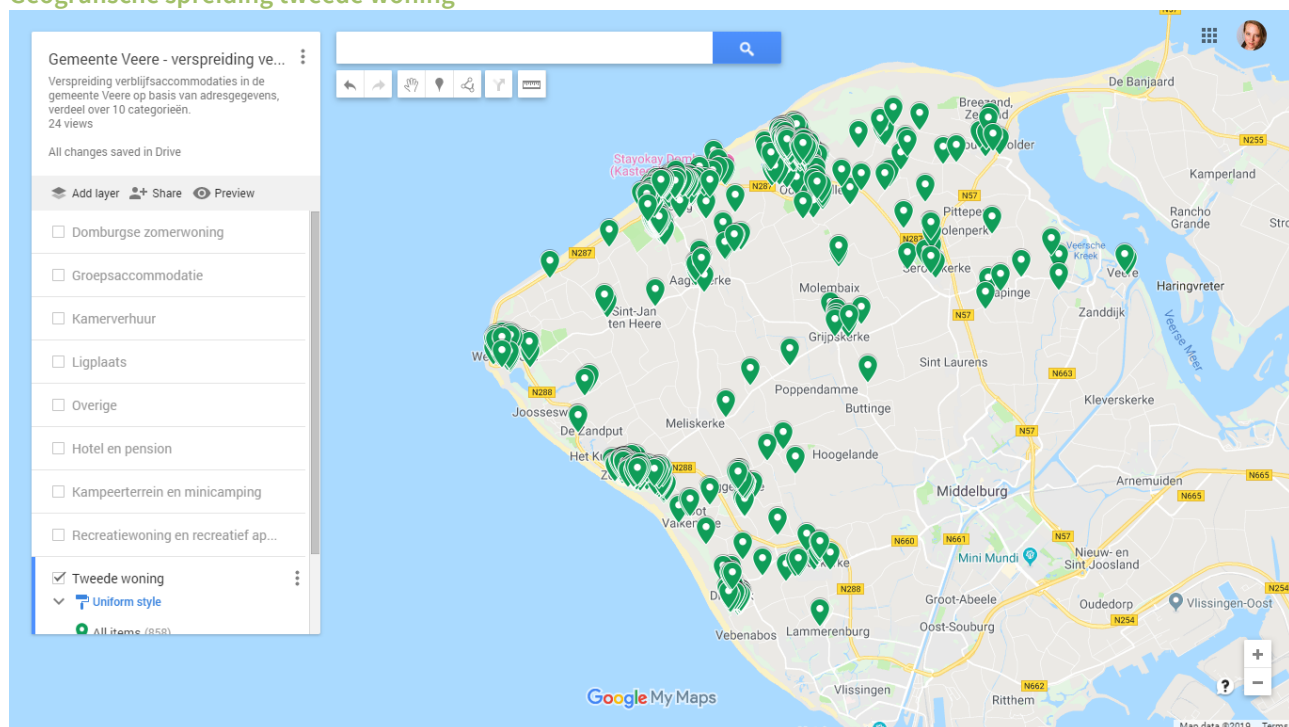
Geografische spreiding kampeertrein (bruin) en minicamping (paars)

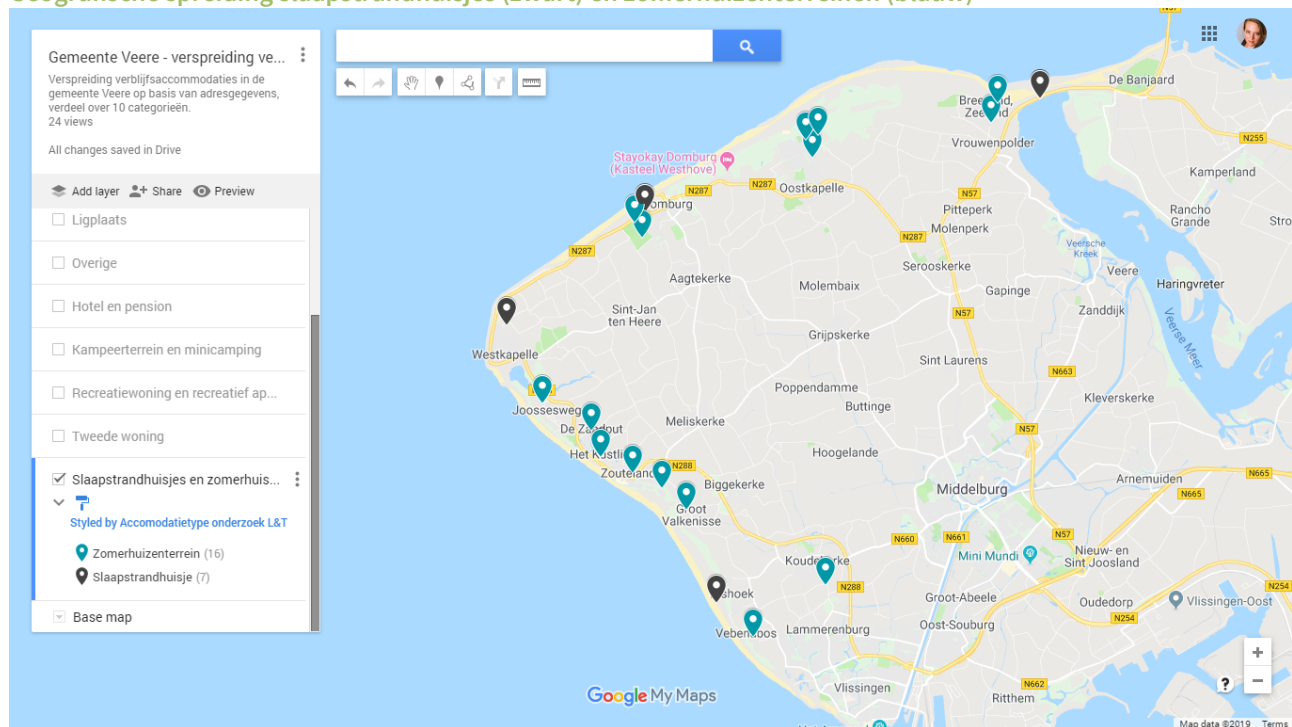
Geografische spreiding recreatiewoning (geel) en recreatief appartement (rood)

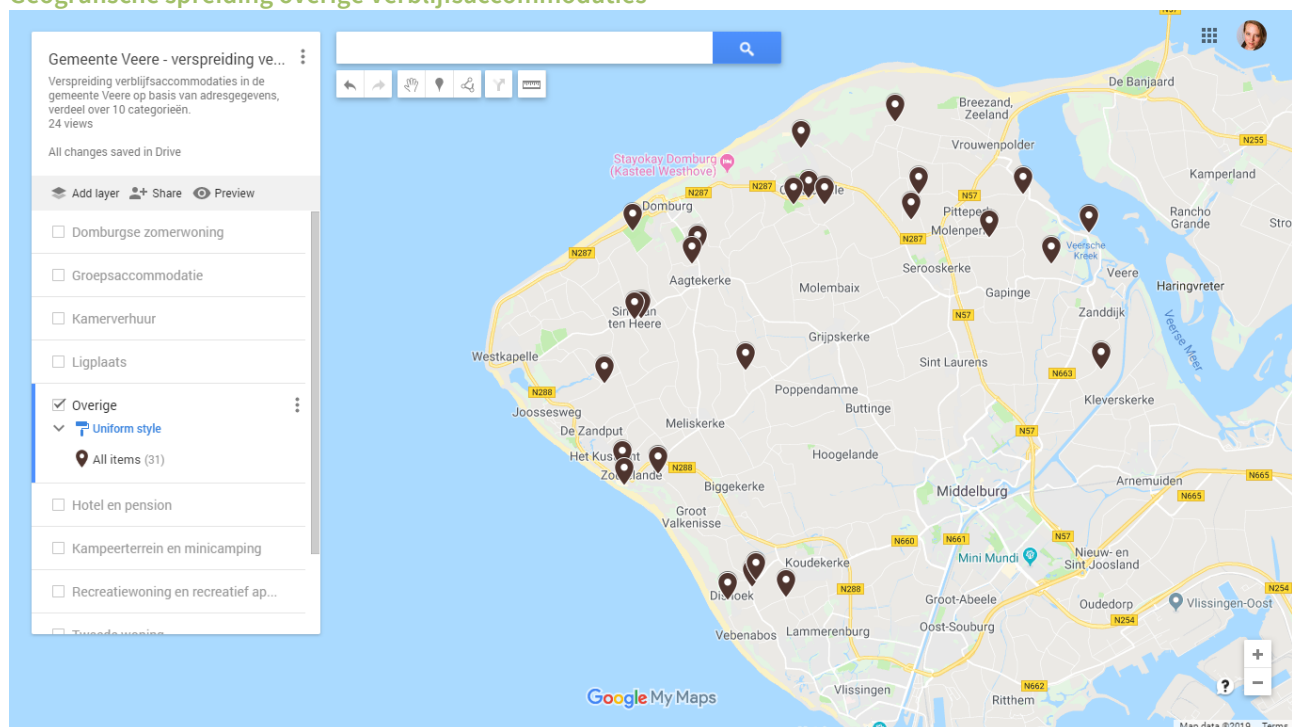
Geografische spreiding tweede woning

Geografische spreiding slaapstrandhuisjes (zwart) en zomerhuizenterreinen (blauw)

Geografische spreiding overige verblijfsaccommodaties

5.4 Bijlage 2 Tabel met cijfers voor berekening intensiteit en dichtheid

Gemeente of Kern	Overnachting	Inwoners	Intensiteit	Opp. (km ²)	Dichtheid per jaar	Dichtheid per dag
Veere	5.283.000	21.839	242	132,6	39.854	109
Noord-Beveland	1.631.000	7.309	223	86,0	18.974	52
Sluis	3.887.000	23.391	166	279,4	13.914	38
Schouwen-Duiveland	5.432.500	33.789	161	229,7	23.656	65
Kapelle	174.500	12.804	14	37,1	4.700	13
Tholen	329.000	25.794	13	146,7	2.243	6
Middelburg	439.500	48.548	9	48,4	9.077	25
Hulst	234.000	27.523	9	201,7	1.160	3
Vlissingen	375.500	44.372	8	34,3	10.944	30
Borsele	182.500	22.801	8	141,6	1.289	4
Goes	291.500	37.654	8	92,6	3.149	9
Terneuzen	285.000	54.579	5	250,4	1.138	3
Reimerswaal	55.500	22.670	2	101,8	545	1
Amsterdam	17.132.000	863.202	20	166	20	20
Texel	2.700.000	13.551	199	162	199	199
Katwijk	340.000	65.312	5	25	5	5
Domburg	1.162.260	1.665	698	6,68	173.991	477
Zoutelande	739.620	1.610	459	7,37	100.355	275
Westkapelle	528.300	2.600	203	8,39	62.968	173
Oostkapelle	898.110	2.285	393	15,91	56.449	155
Vrouwenpolder	581.130	1.060	548	13,83	42.020	115
Koudekerke	475.470	3.400	140	11,83	40.192	110
Aagtekerke	264.150	1.530	173	9,84	26.845	74
Biggekerke	211.320	885	239	8,45	25.008	69
Overig	422.640	6.810	62	50,3	8.409	23

Toelichting op de cijfers, zie volgende bladzijde.

Overnachtingen:

- Cijfers Zeeuwse gemeenten: Kerncijfers vrijetijdseconomie Zeeland 2018. Kenniscentrum Kusttoerisme.
- Cijfers Veerse kernen: %-verdeling van de kernen uit Toerisme in de gemeente Veere. Omvang en economisch belang 2014-2015-2016. Kenniscentrum Kusttoerisme. Totaal aantal overnachtingen uit Kerncijfers vrijetijdseconomie Zeeland 2018. Kenniscentrum Kusttoerisme.
- Cijfers gemeente Amsterdam: Gebaseerd op '[Toerisme MRA 2016-2017](#)', en betreft cijfers voor hotels, verhuur woningen (AirBnB), B&B, campings, jachthavens en overige verblijfsrecreatie.
- Cijfers Texel: Gebaseerd op [toeristenbelastingoverdracht](#).
- Cijfers Katwijk gebaseerd op [eigen onderzoek](#) van de gemeente.

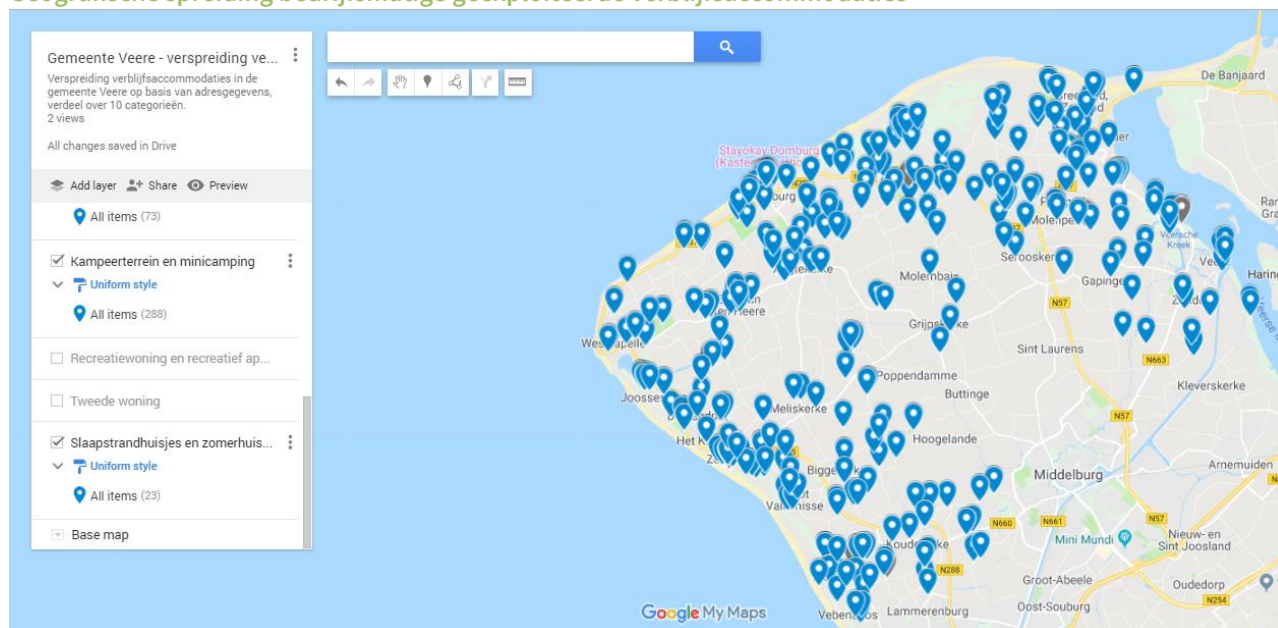
Inwoners en oppervlakte:

- Voor het aantal inwoners en de oppervlakte hebben we gebruikt gemaakt van cijfers van het CBS, welke in deze overzichtstabel van Nederlandse gemeenten (Wikipedia) zijn gepresenteerd. Steekproefsgewijs zijn de cijfers uit de tabel gecontroleerd met CBS Statline.

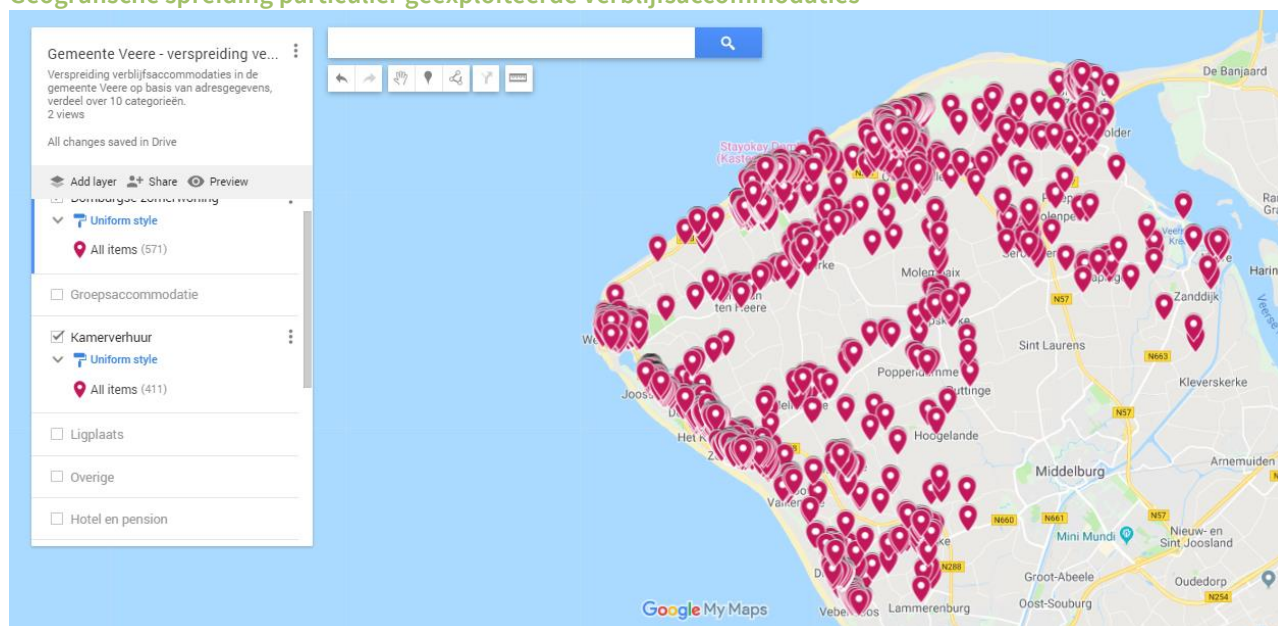

5.5 Bijlage 3 Kaartmateriaal spreiding aanbod bedrijfsmatige en particuliere verblijfsaccommodaties

Geografische spreiding bedrijfsmatige geëxploiteerde verblijfsaccommodaties

Geografische spreiding particulier geëxploiteerde verblijfsaccommodaties

5.6 Bijlage 4 Definitiekader verblijfsaccommodaties gemeente Veere

Accommodatietype onderzoek	Accommodatietype verblijfseenheden	Definitie	Gemiddeld aantal slaappleatsen
Hotel	Kamer	Een accommodatie met slaappleatsen voor logiesverstrekking, waar afzonderlijke maaltijden, kleine etenswaren en dranken kunnen worden verstrekt aan gasten en aan passanten.	2,5
Pension	Kamer	Een accommodatie met slaappleatsen voor logiesverstrekking, waar afzonderlijke maaltijden, kleine etenswaren en dranken kunnen worden verstrekt aan gasten maar <u>niet aan passanten</u> .	3,5
Kamerverhuur	Kamer	Een particuliere woning met slaappleatsen voor logies en eventueel ontbijt. Het verblijf vindt plaats binnen het hoofdgebouw van de particuliere woning met permanente bewoning. De kamers zijn via de woning te bereiken en hebben geen eigen ingang. Let op: wanneer het een appartement betreft (met een eigen huisnummer) dan hoort het bij de categorie Recreatief appartement.	2,2
Recreatiewoning		Een recreatiewoning met slaappleatsen voor recreatief nachtverblijf. De woning is een permanent ter plaatse aanwezig gebouw, geen woonkeet en geen caravan of andere constructie op wielen. De recreatiewoning wordt uitsluitend gebruikt door een huishouden of daarmee gelijk te stellen groep van personen, dat het hoofdverblijf elders heeft, gedurende een gedeelte van het jaar.	5,7
Recreatief appartement	Appartement	Een appartement zonder hoteldienstverlening, die vaak deel uitmaken van een groter gebouw. Appartementen die verhuurd worden met hoteldienstverlening zoals (appartementen)hotel.	4,3
“Domburgse” Zomerwoning	Zomerwoning	Een aan- of uitbouw of een bijgebouw voor recreatief nachtverblijf bij een (bedrijfs)woning.	3,4
Slaapstrandhuisje	Slaapstrandhuisje	Een klein huis op het strand met slaappleatsen.	4,2

Accommodatietype onderzoek	Accommodatietype verblijfseenheden	Definitie	Gemiddeld aantal slaapplekken
Mini-camping	Toeristische kampeerplaats	Het kleinschalig kamperen op een terrein met toeristische slaapplekken, waarop kan worden overnacht in tenten, toercaravans, kampeerauto's. Tot deze categorie behoren ook seizoensplaatsen.	3,5
	Jaarplaatsen	De kampeerplaatsen waarop de huurder een stacaravan of chalet voor eigen gebruik plaatst. De jaarplaats wordt per jaar verhuurd, meestal voor vele jaren achtereen.	
	Chalet/stacaravan	Een chalet/stacaravans e.d., op een minicamping.	
Kampeerterrein	Toeristische kampeerplaatsen	Een terrein of een deel van een terrein met toeristische slaapplekken, waarop kan worden overnacht in tenten, toercaravans, kampeerauto's. Tot deze categorie behoren ook seizoensplaatsen.	3,5
	Jaarplaatsen	Een kampeerplaats waarop de huurder een stacaravan of chalet voor eigen gebruik plaatst. De jaarplaats wordt per jaar verhuurd, meestal voor vele jaren achtereen.	
	Chalet/stacaravan	Een chalets/stacaravans e.d., op een kampeerterrein.	
Groepsaccommodatie	Gebouw	Een accommodatie met logiesverstrekking overwegend aan personen in groepsverband (geen gezinsverband) met slaapgelegenheid in kamers, zalen, huisjes, tenthuisjes, appartementen en/of tenten die gasten mogelijk met vreemden moeten delen. Grote vakantiewoningen op vakantieparken worden in deze categorie niet meegenomen, maar vallen onder recreatiewoning.	10,3
Jachthaven		Een aangewezen plaats waar vaartuigen met vergunning een gedeelte van het jaar of het gehele jaar mogen afmeren, in een waterbekken waar overwegend gelegenheid wordt gegeven	2,3

Accommodatietype onderzoek	Accommodatietype verblijfseenheden	Definitie	Gemiddeld aantal slaapplaatsen
		voor het aanleggen, afmeren of aangemeerd houden van pleziervaartuigen.	
	Vaste ligplaatsen	Ligplaatsen die per seizoen worden verhuurd.	
	Passantenplaatsen	Passantenplaatsen zijn speciale plaatsen voor passanten die gedurende een beperkt aantal nachten willen overnachten in de haven, zonder dat zij vaste ligplaatshouder zijn. Het gaat hierbij niet om vaste ligplaatsen die beschikbaar zijn omdat de ligplaatshouder uitgevaren is.	

Bron: Gemeente Veere

